

Comitetul European
al Regiunilor

ENVE

Comisia pentru mediu,
schimbări climatice
și energie

Manualul campaniei „Pactul verde la nivel local”

Pactul verde
la nivel local

Contactați-ne la adresa:
greendeal@cor.europa.eu

Ce este Manualul „Pactul verde la nivel local”?

Îndrumări oferite autorităților locale și regionale pentru tranziția verde

Pactul verde este **noua strategie de creștere pentru UE**, care își propune să îndrepte Europa către un stil de viață mai sustenabil și mai rezilient. În esență, este vorba despre o foaie de parcurs lansată de Comisia Europeană, ca răspuns la obligațiile UE de a combate schimbările climatice și de a rezolva alte probleme de mediu.

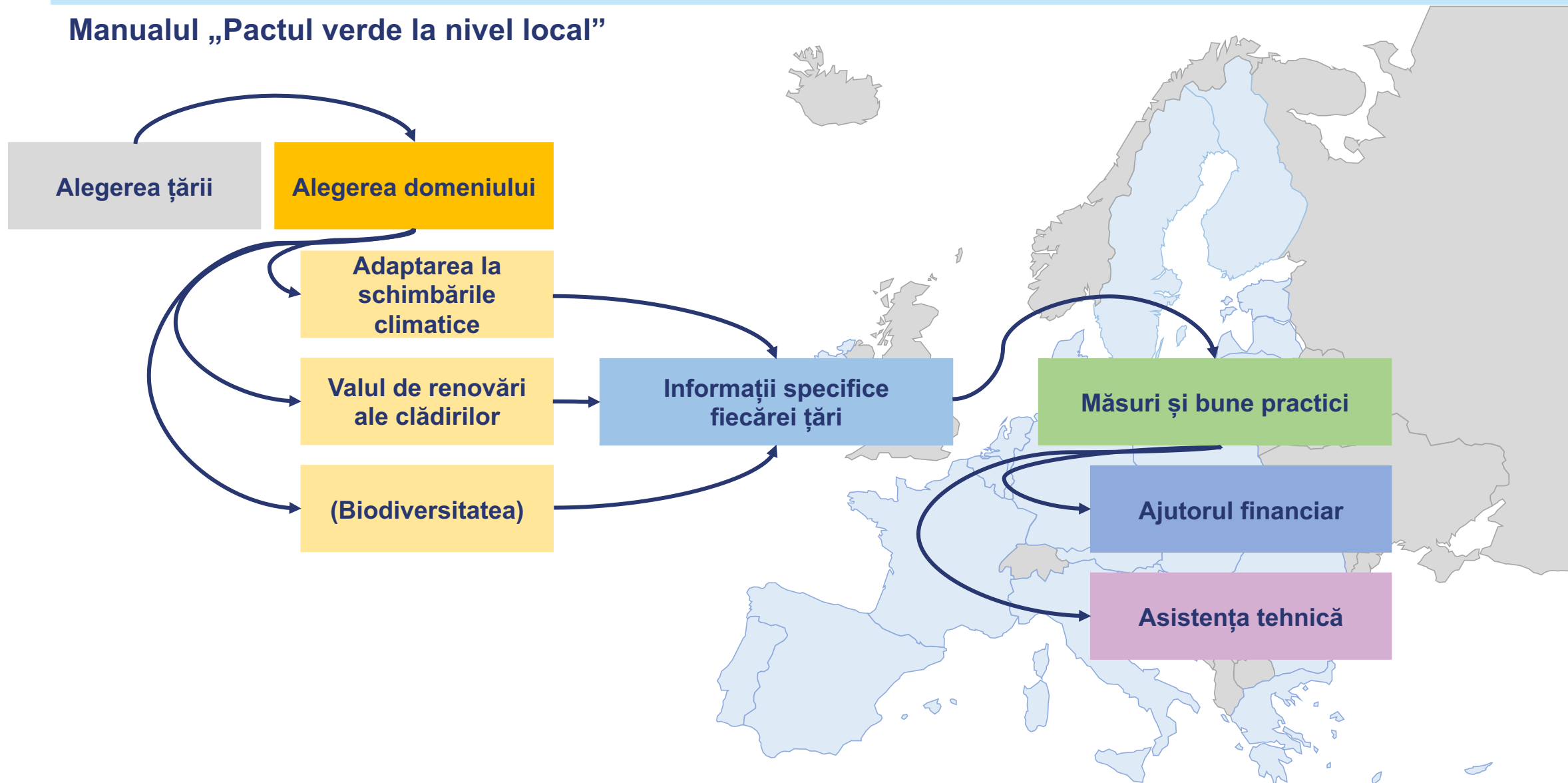
Ținte și obiective relevante:

- integrarea obiectivului de **neutralitate climatică** pentru 2050 în Legea europeană a climei;
- reducerea **emisiilor de gaze cu efect de seră** la cel puțin 55 % sub nivelurile din 1990 până în 2030;
- stimularea creării de **locuri de muncă verzi** și menținerea recordului UE de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, concomitent cu **creșterea economică**;
- asigurarea faptului că tranziția este **justă și nu lasă pe nimeni în urmă**;
- protejarea **sănătății și bunăstării** cetățenilor față de riscurile legate de mediu.

Acest **manual** oferă autorităților locale și regionale (ALR) orientări pentru **punerea în aplicare a Pactului verde la nivel local și regional**. Acesta oferă asistență pentru **identificarea măsurilor adecvate** pentru a face față pericolelor generate de schimbările climatice. De asemenea, manualul oferă orientări privind **studiile de caz, ajutorul financiar și asistența tehnică** în domeniul **adaptării, al valului de renovări și al biodiversității**.

Cum funcționează: parcurgerea manualului

Manualul „Pactul verde la nivel local”

România

Doriți să deveniți mai rezilient? Descoperiți [adaptarea](#) la schimbările climatice și diferitele măsuri aplicabile pentru zona dvs. climatică.

Vreți să aflați mai multe despre cum vă puteți renova clădirile? Descoperiți măsurile din valul de renovări ale clădirilor!

România

Importanța adaptării la schimbările climatice pentru ALR

Adaptarea este...

- ... procesul **ajustării la extreme climatice reale sau preconizate** și la efectele acestora.
- ... întâlnită în mediile naturale și urbane, pusă în aplicare prin intervenție umană.
- ... importantă pentru reducerea la minimum a daunelor.
- ... menită **să găsească o soluție pentru a conviețui cu posibilele schimbări climatice.**
- ... diferită față de atenuare, care își propune să reducă daunele provocate de schimbările climatice.

Este importantă pentru **ALR**, fiindcă...

- ... efectele fizice și efectele socioeconomice asociate ale schimbărilor climatice diferă semnificativ la nivel regional.
- ... **nu există o soluție universal valabilă: adaptarea depinde de context!**

ALR ar trebui să opteze **pentru măsuri de adaptare personalizate**, deoarece...

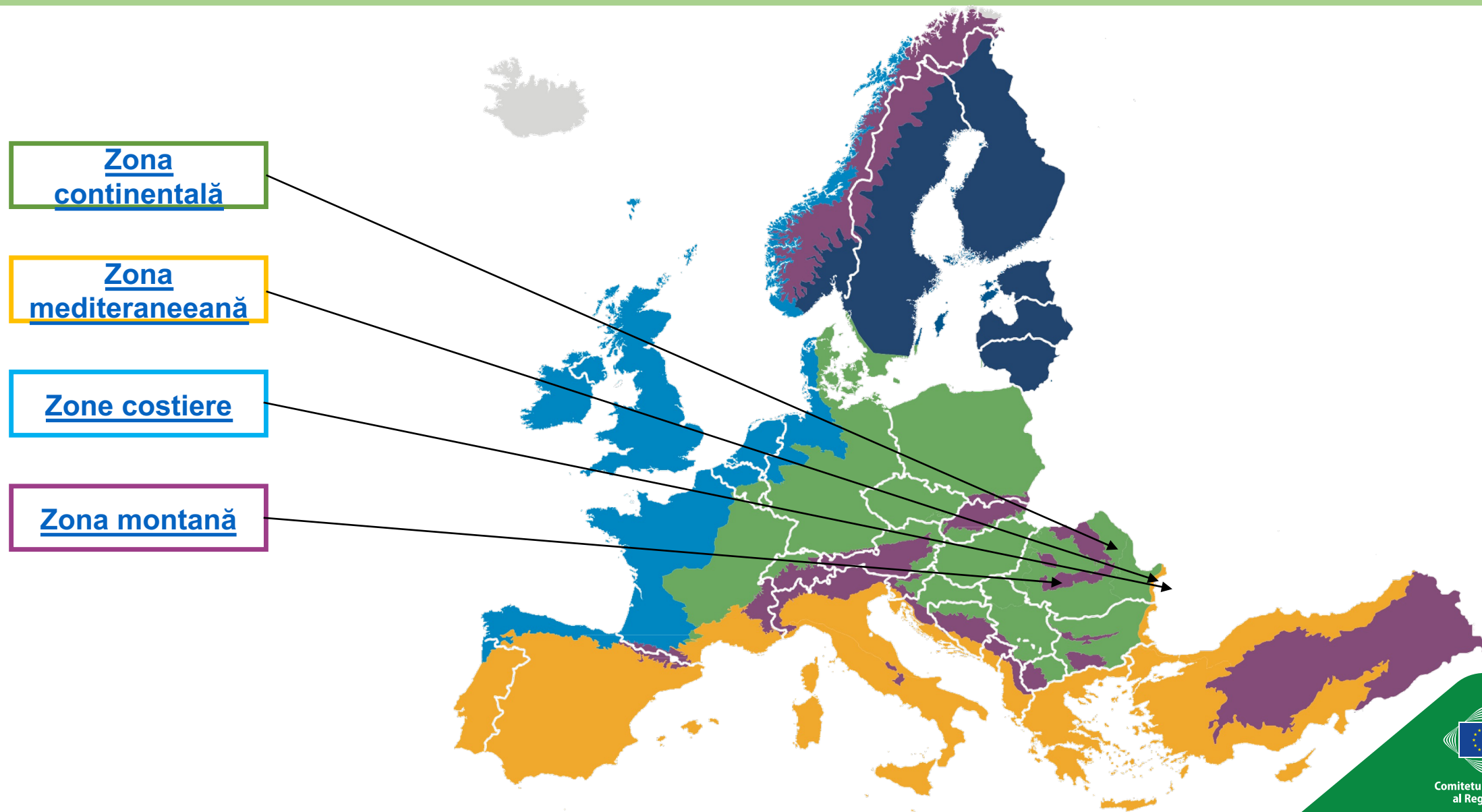
- ... efectele schimbărilor climatice se fac deja simțite la nivel global, național și regional.
- ... este posibil ca măsurile naționale să nu se aplice perfect circumstanțelor locale și regionale.

Decidenții politici de la nivel regional trebuie să elaboreze măsuri de adaptare personalizate, care **să răspundă nevoilor specifice ale comunităților lor**. Ei pot alege între **măsuri tehnologice, măsuri ecologice și măsuri de politică**, acestea referindu-se...

- ... la **adaptarea graduală**, care menține esența unui sistem; sau
- ... la **adaptarea transformațională**, care modifică atributele fundamentale ale unui sistem socioecologic.

Aflați mai multe despre măsurile de adaptare și bunele practici din [România](#)!

România – Alegeți o zonă climatică

Zona continentală

Aflați cum să...

... gestionați temperaturile ridicate

În întreaga lume, temperaturile medii au crescut începând cu secolul al XIX-lea, mărindu-se numărul anual de zile și nopți călduroase. Mai ales în zona continentală, se preconizează că temperaturile vor crește semnificativ, ceea ce va genera, de exemplu, o creștere tot mai mare a nevoii de răcire și de asistență medicală pentru persoanele afectate de stres termic, de deshidratare și de valurile de căldură.

... protejați pădurile

Mai ales în zonele cu numeroși copaci sau tufișuri/iarbă din mediul rural, incendiile forestiere se pot răspândi rapid. Aceasta poate reduce valoarea economică a pădurilor și a industriilor învecinate.

... asigurați un nivel stabil de apă al râurilor

În zona continentală sunt preconizate perioade cu precipitații mai puternice, care, la rândul lor, pot provoca inundații și creșterea debitelor râurilor. Este esențial să fiți pregătiți pentru aceste evenimente, mai ales în ceea ce privește clădirile și infrastructura.

... gestionați alimentarea cu apă

Temperaturile mai mari, însoțite de reducerea precipitațiilor pe timpul verii, pot genera secetă și, în final, pot conduce la valori termice extreme și la o competiție pentru resursele de apă.

Zonele montane

Aflați cum să...

... gestionați temperaturile ridicate

Mai ales în zonele montane, temperatura va crește mai mult decât media europeană. Pentru zonele montane, temperaturile mai ridicate generează alte șocuri climatice, care trebuie luate în considerare cu atenție.

... combateți efectele topirilor

Ca urmare a creșterii temperaturilor, zonele montane pot fi afectate de reducerea ninsorilor, a stratului de gheață și a volumului și suprafeței ghețarilor. Deși aceste fenomene au mai ales efecte negative, potențialul hidroenergetic al regiunilor ar putea fi influențat pozitiv.

... vă pregătiți pentru alunecări de teren

Din cauza nivelului mai ridicat al precipitațiilor și al apelor în mișcare, se preconizează că în zonele montane se vor produce mai frecvent alunecări de teren și căderi de pietre.

... protejați biodiversitatea

În zonele montane, din cauza creșterii temperaturilor, se va produce foarte probabil o răspândire a unor specii alogene, care amenință ecosistemele, habitatele sau alte specii. Aceasta conduce, de asemenea, la o tendință ascendentă a speciilor de plante și de animale și la creșterea riscului de pierdere a biodiversității.

Zonele costiere și mările regionale

Aflați cum să...

... protejați litoralul

Din cauza topirii stratului de gheață și de zăpadă, se preconizează creșterea nivelului mării, ceea ce va afecta zonele costiere și mările regionale prin creșterea nivelului mării, inundații costiere și creșterea temperaturilor la suprafața apei mării.

... combateți bolile

Există o probabilitate ridicată ca temperaturile mai ridicate să afecteze aciditatea oceanelor și să producă modificări la nivelul comunităților de fitoplancton. În plus, bolile cu transmitere hidrică pot afecta biodiversitatea și pot genera probleme de sănătate.

... gestionați potențialul de pescuit

Efectele climatice pot conduce la migrația speciilor marine către nord, generând nu numai oportunități de pescuit, ci și creșterea numărului de zone marine moarte.

Zona mediteraneeană

Aflați cum să...

... gestionați temperaturile ridicate

Mai ales în zona mediteraneeană, se preconizează că temperaturile vor depăși cu mult media europeană, ceea ce va genera, de exemplu, o creștere tot mai mare a nevoii de răcire și de asistență medicală pentru persoanele afectate de stres termic, de deshidratare și de valurile de căldură. De asemenea, s-ar putea reduce turismul estival, însă ar putea exista beneficii pentru alte anotimpuri.

... gestionați alimentarea cu apă

Temperaturile mai mari, însoțite de reducerea precipitațiilor pe timpul verii, pot genera secetă și, în final, pot conduce la valori termice extreme și la o concurență pentru resursele de apă între diferiți utilizatori, precum gospodăriile private, mediul industrial și sectorul agricol.

... protejați pădurile

Mai ales în zonele cu numeroși copaci sau tufișuri/iarbă din mediul rural, incendiile forestiere se pot răspândi rapid. Aceasta poate reduce valoarea economică a pădurilor și a industriilor învecinate.

... protejați biodiversitatea

Ca urmare a creșterii temperaturilor, se va produce foarte probabil o răspândire a unor specii alogene, care amenință ecosistemele, habitatele sau alte specii. Aceasta conduce, de asemenea, la o tendință ascendentă a speciilor de plante și de animale și la creșterea riscului de pierdere a biodiversității.

... combateți bolile

Există o probabilitate foarte mare ca temperaturile ridicate să afecteze expansiunea habitatelor pentru vectorii sudici de transmitere a bolilor, ceea ce poate conduce la o stare precară de sănătate și la reducerea productivității muncii, precum și la creșterea prețurilor la alimente.

Aflați cum să gestionați temperaturile ridicate

- [Îmbunătățirea izolației termice](#)
- [Înverzirea verticală](#)
- [Creșterea suprafețelor umbrite](#)
- [Acoperișuri și suprafețe verzi/reflectorizante](#)
- [Îmbunătățirea sistemelor de irigații în agricultură](#)
- [Creșterea și revitalizarea zonelor verzi](#)
- [Parcuri și fântâni în orașe](#)
- [Evaluarea vulnerabilităților](#)
- [Planuri de acțiune pentru valurile de căldură](#)

Aflați cum să combateți efectele topirilor

- [Stabilizarea malurilor \(muntoase\)](#)
- [Consolidarea malurilor \(muntoase\)](#)
- [Creșterea și revitalizarea spațiilor verzi](#)
- [Monitorizarea permafrostului și a ghețarilor](#)
- [Evaluarea vulnerabilităților](#)
- [Sisteme de avertizare timpurie](#)
- [Promovarea asigurărilor](#)
- [Turismul fără mașină/turismul durabil](#)

Aflați cum să protejați litoralul

- [Dune artificiale și reabilitarea dunelor](#)
- [Ziduri marine](#)
- [Protejarea plajelor](#)
- [Bariere împotriva inundațiilor](#)
- [Relocarea infrastructurii la altitudini mai mari](#)
- [Refacerea și menținerea zonelor inundabile](#)
- [Refacerea și menținerea zonelor umede](#)
- [Evaluarea/cartografierea eroziunilor viitoare](#)
- [Evaluarea vulnerabilităților](#)
- [Includerea creșterii nivelului mării în viitoarea planificare urbană](#)
- [Stabilizarea malurilor](#)
- [Consolidarea malurilor](#)

Aflați cum să asigurați un nivel stabil de apă al râurilor

- [Sistem de drenaj sustenabil](#)
- [Diguri și baraje](#)
- [Lățirea șanțurilor de la marginea drumurilor](#)
- [Reducerea și deschiderea suprafețelor etanșate](#)
- [Acoperișuri și suprafețe verzi/reflectorizante](#)
- [Refacerea și menținerea zonelor inundabile](#)
- [Refacerea și menținerea zonelor umede](#)
- [Sisteme de avertizare timpurie](#)

Aflați cum să gestionați alimentarea cu apă

- [Îmbunătățirea sistemelor de irigații în agricultură](#)
- [Spații de reținere a apei](#)
- [Creșterea suprafețelor verzi în orașe](#)
- [Sisteme de avertizare timpurie](#)
- [Sensibilizarea cu privire la consumul de apă](#)

Aflați cum să protejați pădurile

- [Agrosilvicultura](#)
- [Evaluarea vulnerabilităților](#)
- [Sisteme de avertizare timpurie](#)

Aflați cum să vă pregătiți pentru alunecări de teren

- [Evaluarea vulnerabilităților](#)
- [Sisteme de avertizare timpurie](#)

Aflați cum să protejați biodiversitatea

- [Dispozitive subacvatice de aspirație](#)
- [Rotația culturilor](#)
- [Introducerea de prădători naturali](#)
- [Identificarea celor mai problematice specii și monitorizarea lor](#)

Aflați cum să combateți bolile

- Identificarea celor mai problematici vectori și agenți patogeni și monitorizarea lor
- Sisteme de avertizare timpurie
- Campanii de sensibilizare pentru modificări comportamentale

Aflați cum să gestionați potențialul de pescuit

- [Dispozitive subacvatice de aspirație](#)
- [Introducerea de prădători naturali](#)
- [Identificarea celor mai problematice specii și monitorizarea lor](#)
- [Sisteme de avertizare timpurie](#)
- [Zonare în funcție de risc](#)

Îmbunătățirea izolației termice

Măsuri tehnologice

Îmbunătățirea izolației termice

Adaptarea la
schimbările climatice

Există mai multe opțiuni pentru imunizarea clădirilor la schimbările climatice, mai concret față de temperaturile excesiv de ridicate. Aceste opțiuni se referă la proiectarea clădirilor – inclusiv la utilizarea tehnologiilor IT pentru optimizarea confortului termic – și la anveloparea clădirilor. Izolația termică este o tehnologie importantă pentru reducerea consumului de energie în clădiri, împiedicând acumularea și pierderea de căldură prin anvelopa clădirii.

Bune practici:

- Locuitul într-o casă tip „copac” în [Torino](#): combinarea măsurilor de adaptare și de atenuare pentru îmbunătățirea confortului (Italia)
- [Imunizarea clădirilor la schimbările climatice](#), pentru a gestiona căldura excesivă

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Înverzirea verticală

Măsuri tehnologice

Înverzirea verticală

Adaptarea la
schimbările climatice

Odată cu creșterea densității urbane și cu reducerea disponibilității terenurilor, s-a intensificat înverzirea verticală, pentru a stimula utilizarea vegetației în zonele urbane. Înverzirea verticală are mai multe implicații pozitive: poate fi folosită pentru răcire, pentru gospodărirea apelor și pentru asigurarea aprovizionării cu alimente.

Bune practici:

- [Factorul de suprafață biotopică din Berlin](#) (Germania)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Creșterea suprafețelor umbrite

Măsuri ecologice și măsuri tehnologice

Creșterea suprafețelor umbrite

Adaptarea la
schimbările climatice

Creșterea suprafețelor umbrite este considerată una dintre cele mai eficiente strategii pentru îmbunătățirea confortului termic pe timp de vară. Se pot folosi strategii de proiectare urbană pentru a crea un confort termic sporit pentru zonele pietonale dintr-un oraș, în timpul lunilor de vară. Printre aceste strategii se numără instalarea de copertine pe clădiri, plantarea de copaci și creșterea suprafețelor umbrite, pentru a combate efectul de insulă termică.

Bune practici:

- Vulnerabilitatea socială la valurile de căldură – de la evaluarea la punerea în aplicare a măsurilor de adaptare în [Koșice și Trnava](#) (Slovacia)
- [Barcelona](#) – copaci care temperează clima mediteraneeană a orașului (Spania)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Acoperișuri și suprafețe verzi/reflectizante

Măsuri tehnologice/ecologice

Acoperișuri verzi/reflectizante

Adaptarea la
schimbările climatice

Un acoperiș verde este un strat de vegetație plantat deasupra unui sistem de impermeabilizare, care este instalat peste un acoperiș plat sau cu o pantă mică. Acoperișurile verzi sunt cunoscute și sub numele de acoperișuri vegetale sau ecologice. Ele ajută la controlul scurgerii și reținerii de ape pluviale, absorb apa în exces, reduc efectul de insulă termică urbană, îmbunătățesc calitatea aerului și izolează clădirile.

Bune practici:

- Acoperișuri verzi în [Basel](#): combinarea măsurilor de adaptare cu cele de atenuare
- Cei patru piloni ai Strategiei acoperișurilor verzi de la [Hamburg](#): stimulente financiare, dialog, reglementare și știință

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Creșterea și revitalizarea zonelor verzi

Măsuri ecologice

Adaptarea la
schimbările climatice

Creșterea și revitalizarea zonelor verzi

Spațiile verzi din orașe atenuează efectele poluării și pot reduce un fenomen cunoscut sub numele de „efectul de insulă termică urbană”, care desemnează căldura captivă în zonele urbane. Acest efect apare în orașe ca urmare a activității umane. Spațiile verzi urbane, precum parcurile, locurile de joacă și spațiile verzi rezidențiale, pot promova sănătatea mintală și fizică și pot reduce morbiditatea și mortalitatea în zonele urbane rezidențiale, oferind relaxare psihologică și reducând stresul. Înverzirea mediului de viață nu are beneficii doar pentru sănătate și bunăstare. De asemenea, această măsură facilitează gospodărirea apelor și promovează biodiversitatea în zonele construite, putând reduce efectele poluării fonice.

Bune practici:

- Proiectarea ecologică a unei străzi urbane pentru gestionarea descentralizată și ecologică a apelor pluviale în [Ober-Grafendorf](#) (Austria)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Parcuri și fântâni în orașe

Măsurile ecologice

Parcuri și fântâni în orașe

Adaptarea la
schimbările climatice

Parcurile și fântânile, ca spații recreative, reprezintă un aspect important în reducerea efectului de insulă termică. Repararea fântânilor istorice cu apă potabilă și instalarea altora noi îi poate ajuta pe oamenii care suferă din cauza efectelor negative ale căldurii în orașe, întrucât aceștia pot folosi apa pentru a se răcori sau o pot bea. Apa din fântâni poate reduce temperatura aerului prin evaporare, prin absorbția căldurii și prin transportul căldurii, întrucât efectul de răcire al apelor curgătoare este mai mare decât cel al apelor stătătoare. Apa pulverizată de fântâni are un efect de răcire și mai mare, datorită suprafeței mari de contact dintre apă și aer, care stimulează evaporarea. Și udarea străzilor are un efect de răcire. Acest lucru se face de preferință dimineața și după-amiaza, la lumina soarelui. Fântânile pot reduce temperatura aerului înconjurător cu 3°C, iar efectul lor răcoritor se poate resimți la o distanță de până la 35 de metri. De asemenea, fântânile au un impact social, fiindcă pot fi folosite de copii ca locuri de joacă și pot îndeplini rolul de loc de întâlnire în parcuri și piețe.

Bune practici:

- [Stuttgart](#): combaterea efectului de insulă termică urbană și a calității precare a aerului cu coridoare de ventilație și infrastructură verde-albastră (Germania)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

ENVE

Comitetul European
al Regiunilor

Planuri de acțiune pentru valurile de căldură

Măsuri de politică

Planuri de acțiune pentru valurile de căldură

Adaptarea la
schimbările climatice

Pentru a îmbunătăți răspunsul în materie de sănătate publică la temperaturile extreme și la valurile de căldură, proiectul [EuroHEAT](#) a cuantificat efectele căldurii asupra sănătății în orașele din regiunea europeană și a identificat opțiuni pentru îmbunătățirea gradului de pregătire a sistemelor de sănătate și a răspunsurilor acestora pentru protejarea sănătății. Principalul mesaj al proiectului este acela că sănătatea este amenințată de căldură, iar schimbările climatice accentuează frecvența valurilor de căldură. Efectele temperaturilor ridicate asupra sănătății pot fi prevenite și pot fi adoptate strategii și măsuri de sănătate publică. Pentru prevenție este nevoie de o gamă vastă de acțiuni la diferite niveluri, precum: sisteme meteorologice de avertizare timpurie, consiliere medicală, servicii medicale adresate grupurilor deosebit de vulnerabile, numere de telefon gratuite pentru informare și asistență, servicii de livrare de mâncare și de îngrijire la domiciliu.

Bune practici:

- Punerea în practică a [planului de urgență pentru valurile de căldură](#) din Portugalia
- [Planul de acțiune](#) pentru valurile de căldură din Anglia
- Planul [pentru protecția termică](#) din Austria

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Comitetul European
al Regiunilor

Sisteme de drenaj sustenabile

Măsuri tehnologice

Sisteme de drenaj sustenabile

Adaptarea la
schimbările climatice

Sistemele de drenaj sustenabile oferă o alternativă la canalizarea directă a apelor de suprafață prin rețele de țevi și scurgeri către cursurile de apă din apropiere. Acestea sunt deosebit de valoroase pentru reducerea inundațiilor, pentru îmbunătățirea calității apei, pentru reducerea poluării și pentru asigurarea de habitate pentru fauna și flora sălbatică.

Bune practici:

- Gestionarea apelor pluviale urbane în [Augustenborg](#), Malmö (Suedia)
- Gestionarea apelor pluviale în Växjö – canalul Linnaeus și lagunele lacului [Växjö](#) (Suedia)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Diguri și baraje

Măsuri tehnologice

Diguri și baraje

Adaptarea la
schimbările climatice

Digurile și barajele au nevoie de întreținere și de consolidare regulată pentru a-și menține capacitățile de protecție și a îndeplini cerințele de siguranță. În plus, scenariile climatice pentru creșterea nivelului mării și condițiile meteorologice extreme pot impune noi cerințe în materie de siguranță, precum și construirea de noi sisteme de protecție pentru punctele deficitare identificate sau înălțarea și consolidarea celor existente. Consolidarea digurilor și a barajelor poate mări stabilitatea și rezistența acestora la fisurare, de exemplu prin consolidarea nucleului digului sau prin îmbunătățirea caracteristicilor suprafeței sale, care contribuie la stabilitatea generală a digului. Aflați mai multe despre diguri și baraje [aici](#).

Bune practici:

- Punerea în aplicare a planului general integrat pentru siguranța costieră în [Flandra](#) (Belgia)
- Gestionarea regională a inundațiilor prin combinarea de soluții de inginerie civilă a țărmurilor și inginerie de structuri hidraulice, [Norfolk Broadlands](#) (Regatul Unit)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Comitetul European
al Regiunilor

Lățirea șanțurilor de la marginea drumurilor

Măsuri tehnologice

Adaptarea la
schimbările climatice

Lățirea șanțurilor de la marginea drumurilor

Unul dintre scopurile unui șanț de scurgere amplasat la marginea drumului este să împiedice acumularea periculoasă de apă pluvială pe suprafața rutieră. Un șanț deschis permite scurgerea completă a apei de pe suprafața carosabilului. De asemenea, șanțurile interceptează în permanență apa pluvială care se scurge spre drum de pe terenurile adiacente. Din acest motiv, un șanț la marginea drumului scade probabilitatea acumulării apei pe suprafața carosabilă sau în apropierea acesteia. Lărgirea acestor șanțuri contribuie la acumularea apei.

Bune practici:

- Lucrări de adaptare pentru gospodărirea apelor în vederea protecției împotriva inundațiilor în [Isola Vicentina](#) (Italia)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Reducerea și deschiderea suprafețelor impermeabile

Măsuri tehnologice

Adaptarea la
schimbările climatice

Reducerea și deschiderea suprafețelor impermeabile

Suprafețele impermeabile, precum suprafețele artificiale, etanșe, cum ar fi asfaltul, pot afecta apele locale dacă se produc mai frecvent evenimente pluviale extreme. Trebuie făcută diferența între perturbările provocate de apa din canalizări după precipitații estivale extreme și cele provocate de apa din cursurile de apă după precipitații extinse, un fenomen mai întâlnit în lunile de iarnă. Deschiderea suprafețelor impermeabile deja existente și reducerea numărului de astfel de suprafețe pot contribui la reducerea inundațiilor în orașe și la absorbția apei.

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Îmbunătățirea sistemelor de irigații în agricultură

Măsuri tehnologice

Îmbunătățirea sistemelor de irigații în agricultură

Adaptarea la
schimbările climatice

În zonele în care ploile nu sunt suficient de regulate sau de frecvente, este nevoie de inovații tehnologice în agricultură, precum irigațiile suplimentare, pentru a menține starea de sănătate a culturilor. Un sistem de irigații reprezintă o metodă artificială și sistematică de a aplica apă pe sol prin diferite rețele de țevi, pompe și pulverizatoare. Există diferite metode de irigații în agricultură, precum sistemele de irigații cu picurare, sistemele cu pulverizare, sistemele cu pivot central, sistemele de irigații pe brazde și prin terasare. Îmbunătățirea sistemelor de irigații pentru a folosi apa într-o manieră mai eficientă și mai sustenabilă este fundamentală pentru economisirea apei. Mai multe informații sunt disponibile [aici](#).

Bune practici:

- Îmbunătățirea structurii solului unei ferme cu culturi arabile în districtul [Heilbronn](#) (Germania)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Comitetul European
al Regiunilor

Menținerea și refacerea malurilor muntoase

Măsuri tehnologice

Menținerea și refacerea malurilor muntoase

Adaptarea la
schimbările climatice

Malurile muntoase sunt în principal tari, fiind formate din calcar, gresie, granit și alte roci. Malurile stâncoase se caracterizează prin alunecări de pietre sau prăbușiri de teren. Eroziunea malurilor este cauzată aproape întotdeauna de eroziunea structurală, generând o retragere treptată a liniei de țărm, fiindcă volumul de sedimente erodate (roci, pietriș sau nisip) îl depășește pe cel al sedimentelor depuse. Pentru a reduce eroziunea malurilor și consecințele acestui fenomen – alunecări de teren, prăbușiri, căderi de roci – tehnicile de consolidare a malurilor își propun să îmbunătățească rezistența și stabilitatea generală a pantei prin reducerea la minimum a presiunilor de alunecare. Unele tehnici protejează și baza malului împotriva eroziunii marine, un factor esențial în consolidarea malurilor. Printre tehnici se numără remodelarea malurilor, drenajul acestora, fixarea rocilor sau consolidarea geogrilelor și a plaselor de susținere.

Bune practici:

- Gestionarea eroziunii litoralului în [regiunea Marche](#) (Italia)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Comitetul European
al Regiunilor

Monitorizarea permafrostului și a ghețarilor

Măsuri de politică

Adaptarea la
schimbările climatice

Monitorizarea permafrostului și a ghețarilor

Obiectivul general al monitorizării permafrostului și a ghețarilor este de a contribui la atenuarea pericolelor naturale determinate de efectele schimbărilor climatice asupra permafrostului alpin și a ghețarilor. Prin instituirea monitorizării și prin elaborarea unei strategii comune pentru gestionarea pericolelor legate de permafrost, monitorizarea poate contribui la o dezvoltare durabilă și la punerea în aplicare a unor bune practici în materie de guvernare. Rezultatele le pot oferi decidenților și autorităților responsabile bazele și strategiile decizionale necesare pentru a gestiona pericolele legate de permafrost.

Bune practici:

- Strategie de adaptare la schimbările climatice pentru [zona Grimsel](#) în Alpii Elvețieni (Elveția)
- Rețeaua de monitorizare pe termen lung a permafrostului ([PermaNET](#))

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Turismul fără mașină/turismul durabil

Măsuri de politică

Turismul fără mașină/turismul durabil

Adaptarea la
schimbările climatice

Turismul durabil se referă la practici durabile implementate de și în industria turismului. Acesta își propune să reducă la minimum efectele negative, precum pierderile economice, daunele aduse mediului natural și supraaglomerarea, și să maximizeze efectele pozitive, precum crearea de locuri de muncă, păstrarea și interpretarea patrimoniului cultural, conservarea faunei și florei sălbatice și refacerea peisajului. Programul Națiunilor Unite pentru Mediu și Organizația Mondială a Turismului definesc turismul durabil drept „turismul care ține seama pe deplin de impactul economic, social și de mediu actual și viitor, pentru a răspunde nevoilor vizitatorilor, ale industriei, ale mediului și ale comunităților-gazdă”.

Bune practici:

- [Planificarea turismului durabil și adaptarea la schimbările climatice în Alpi](#): studiu de caz asupra turismului de iarnă în comunitățile montane din Dolomiți (a se vedea și [aici](#))
- Promovarea evoluției concomitente a activităților umane și a sistemului natural pentru dezvoltarea unui turism de coastă și maritim durabil ([CO-EVOLVE](#))

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Dune artificiale și reabilitarea dunelor

Măsuri tehnologice

Adaptarea la
schimbările climatice

Dune artificiale și reabilitarea dunelor

Dunele artificiale sunt structuri construite care reproduc forma dunelor naturale, deseori sub formă de lanț. Ele sunt construite cu nisip adus din altă zonă și sunt modelate în formă de dune cu ajutorul buldozerelor, prin mărirea dunelor existente sau prin alte mijloace. Deseori, acest procedeu se efectuează simultan cu extinderea plajelor.

Bune practici:

- Punerea în aplicare a planului general integrat pentru siguranța costieră în [Flandra](#) (Belgia)
- Sand Motor – soluție de construcție în armonie cu natura pentru îmbunătățirea protecției litoralului pe coasta [Delfland](#) (Țările de Jos)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Ziduri marine

Măsuri tehnologice

Ziduri marine

Adaptarea la
schimbările climatice

Un zid marin este o structură realizată din beton, zidărie sau metal, construită paralel cu malul, la tranziția dintre plajă și uscat sau dune, pentru a proteja uscatul împotriva acțiunii valurilor și a preveni eroziunea litoralului. Zidurile marine sunt, de obicei, structuri masive, menite să reziste furtunilor puternice. Înălțimea unui zid marin acoperă cel puțin diferența dintre nivelul plajei și uscat, deși, de regulă, aceste ziduri sunt construite mai înalte pentru a proteja terenul împotriva valurilor care ajung foarte sus. De asemenea, ele sunt folosite pentru a stabiliza malurile care se erodează și a proteja drumurile și așezările costiere. Deseori, creasta valului ajunge la zonele acoperite de piatră, unde pot exista drumuri, spații de promenadă sau de parcare. Un zid marin creează o separare distinctă între plajă și uscat. Zidurile marine se construiesc, de obicei, în cazul plajelor înguste sau abrupte, acolo unde un dig obișnuit ar fi prea mare sau prea costisitor.

Bune practici:

- Strategia de apărare împotriva inundațiilor costiere la [Timmendorfer Strand](#) (Germania)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Protejarea plajelor

Măsuri tehnologice

Protejarea plajelor

Adaptarea la
schimbările climatice

Protejarea plajelor presupune amplasarea artificială a nisipului pe un mal erodat pentru a menține volumul de nisip prezent la baza litoralului. Astfel, este compensată eroziunea naturală și zona este protejată mai bine împotriva furtunilor puternice. Se pot folosi, de asemenea, pietriș și pietricele, mai ales la marginea malurilor. Deseori, acțiunile de protejare a plajelor își propun să mențină plajele pentru turism și scopuri recreative. Procesul presupune dragarea de materiale precum nisip și pietricele din largul mării sau de pe uscat, pentru a extinde plaja acolo unde este afectată de eroziune. Această tehnică este folosită în Europa de la începutul anilor 1950. Practica este uzuală în Danemarca, Franța, Germania, Italia, Țările de Jos, Spania și Regatul Unit. Mai multe informații despre diferitele tehnici sunt disponibile [aici](#).

Bune practici:

- Punerea în aplicare a planului general integrat pentru siguranța costieră în [Flandra](#) (Belgia)
- Sand Motor – soluție de construcție în armonie cu natura pentru îmbunătățirea protecției litoralului pe coasta [Delfland](#) (Țările de Jos)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Bariere împotriva inundațiilor

Măsuri tehnologice

Bariere împotriva inundațiilor

Adaptarea la
schimbările climatice

Barierele împotriva inundațiilor sunt instalații fixe care permit trecerea apei în condiții normale și închiderea unor porți sau a unor mecanisme în cazul unor furtuni foarte puternice sau al mareelor de sizigii, pentru a preveni inundațiile. Acestea pot închide gura de vărsare a unui fluviu sau a unui curs de apă. Aceste bariere pot fi sisteme de infrastructură de mari dimensiuni și, deseori, sunt corelate cu alte măsuri de protecție împotriva inundațiilor, precum digurile, zidurile marine și protejarea plajelor. De obicei, ele sunt folosite pentru protejarea așezărilor urbane și a infrastructurii puternic afectate de furtuni și de inundații maritime.

Bune practici:

- Punerea în aplicare a planului general integrat pentru siguranța costieră în [Flandra](#) (Belgia)
- Barajul Maeslantkering, aflat pe Nieuwe Waterweg, dintre Rotterdam și Marea Nordului, închide un canal navigabil cu lățimea de 360 de metri (barajul în sine constă din 2 aripi, fiecare având lățimea de 210 m și înălțimea de 22 m).

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Relocarea infrastructurii la altitudini mai mari

Măsuri tehnologice

Adaptarea la
schimbările climatice

Relocarea infrastructurii la altitudini mai mari

Schimbările climatice vor genera perturbări semnificative pentru întreprinderi, care se pot vedea nevoite să își mute activitățile comerciale și industriale din zonele puternic afectate de schimbările climatice. Acest lucru s-ar putea datora perturbărilor directe prin efectele schimbărilor climatice asupra operațiunilor comerciale, de exemplu inundații sau creșterea nivelului mării, sau perturbărilor la nivelul bazelor de furnizori, de cumpărători sau de resurse, care conduc la efecte în cascadă și la consecințe adverse pentru aceștia. Deciziile de relocare a activității pot constitui un răspuns adaptiv la schimbările climatice.

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Consolidarea malurilor

Măsuri tehnologice

Consolidarea malurilor

Adaptarea la
schimbările climatice

Malurile costiere pot fi diferențiate în funcție de morfologie și structură: malurile pot fi fragile – nisip, măr, argilă, marnă și carbonat de calciu – sau dure, din calcar, gresie, granit și alte roci. Malurile fragile sunt mai afectate de eroziune și de alunecările de teren decât cele stâncoase și prezintă mai frecvent alunecări de pietre sau prăbușiri de teren. Eroziunea malurilor în zonele costiere este cauzată aproape întotdeauna de eroziunea structurală, generând o retragere treptată a liniei de țărm, fiindcă volumul de sedimente erodate (roci, pietriș sau nisip) îl depășește pe cel al sedimentelor depuse. Pentru a reduce eroziunea malurilor și consecințele acestui fenomen – alunecări de teren, prăbușiri, căderi de roci – tehnicile de consolidare a malurilor își propun să îmbunătățească rezistența și stabilitatea generală a pantei prin reducerea la minimum a presiunilor de alunecare. Unele tehnici protejează și baza malului împotriva eroziunii marine, un factor esențial în consolidarea malurilor. Printre tehnici se numără remodelarea malurilor, drenajul acestora, fixarea rocilor sau consolidarea geogrilelor și a plaselor de susținere.

Bune practici:

- Gestionarea eroziunii litoralului în [regiunea Marche](#) (Italia)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Stabilizarea malurilor

Măsuri ecologice

Adaptarea la
schimbările climatice

Stabilizarea malurilor

Malurile costiere pot fi diferențiate în funcție de morfologie și structură: malurile pot fi fragile – nisip, măr, argilă, marnă și carbonat de calciu – sau dure, din calcar, gresie, granit sau alte roci. Malurile fragile sunt mai afectate de eroziune și de alunecările de teren decât cele stâncoase și prezintă mai frecvent alunecări de pietre sau prăbușiri de teren. Eroziunea malurilor în zonele costiere este cauzată aproape întotdeauna de eroziunea structurală, generând o retragere treptată a liniei de țărm, fiindcă volumul de sedimente erodate (roci, pietriș sau nisip) îl depășește pe cel al sedimentelor depuse. Tehnicile de stabilizare a malurilor costiere reduc eroziunea malurilor și consecințele acestora – alunecările de terenuri, prăbușiri, căderi de pietre. În practică, stabilizarea malurilor și consolidarea acestora se combină deseori. Printre tehnicile de stabilizare se numără metodele de îmbunătățire a stabilității pantei și măsurile de reducere a eroziunii marine la baza malurilor.

Bune practici:

- Gestionarea eroziunii litoralului în [regiunea Marche](#) (Italia)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Comitetul European
al Regiunilor

Refacerea și menținerea zonelor inundabile

Măsuri ecologice

Refacerea și menținerea zonelor inundabile

Adaptarea la
schimbările climatice

Zonele inundabile acoperă 7 % din suprafața continentală a Europei. Totuși, cele mai multe au fost afectate din punct de vedere ecologic. Este esențial să se dezvolte strategii pentru conservarea zonelor inundabile, întrucât zonele inundabile refăcute oferă alternative la măsurile structurale pentru gestionarea riscului crescut de inundare, deci pot îndeplini rolul de tampon. Totodată, refacerea zonelor inundabile ajută la realizarea unor servicii ecosistemice de calitate superioară, precum îmbunătățirea calității apei, îmbunătățirea condițiilor pentru conservarea biodiversității și îmbunătățirea valorii recreative.

Bune practici:

- Refacerea râurilor urbane: o strategie sustenabilă pentru gestionarea apelor pluviale în [Lodz](#) (Polonia)
- Coridorul verde al [Dunării inferioare](#): refacerea zonei inundabile pentru protecția împotriva inundațiilor (Bulgaria, România)
- Refacerea dinamicii râurilor: spațiu pentru [râul Regge](#) (Țările de Jos)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Comitetul European
al Regiunilor

Refacerea și menținerea zonelor umede

Măsuri ecologice

Refacerea și menținerea zonelor umede

Adaptarea la
schimbările climatice

Zonele umede costiere sunt zone umede cu apă sărată și salmastră, amplasate în zonele costiere. Acestea oferă o protecție naturală împotriva inundațiilor costiere și a furtunilor puternice prin disiparea energiei valurilor și reducerea eroziunii, contribuind la stabilizarea sedimentelor de pe maluri. În unele regiuni, zonele umede costiere pot fi folosite pentru a absorbi apele provenite din furtunile puternice, atenuând inundațiile. Zonele umede costiere sunt habitate importante, îndeplinind, de exemplu, o funcție de pepinieră pentru pește și fructe de mare și ajutând la dezvoltarea păsărilor. De asemenea, ele pot contribui la purificarea apei. Refacerea zonelor umede costiere și gestionarea realinierii acestora sunt considerate, din ce în ce mai des, măsuri pentru adaptarea la schimbările climatice.

Bune practici:

- Refacerea habitatului și gestionarea integrată în [delta Ebrului](#) pentru a îmbunătăți protecția biodiversității și reziliența climatică (Spania)
- Refacerea adaptivă a fostelor mine de sare din [Camargue](#) (Franța)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Includerea creșterii nivelului mării în planificarea urbană viitoare

Măsuri de politică

Includerea creșterii nivelului mării în planificarea urbană viitoare

Adaptarea la
schimbările climatice

Creșterea nivelului mării prezintă provocări majore pentru utilizarea zonelor costiere și, deci, pentru procesele de planificare urbană. În teorie, planificarea urbană poate genera răspunsuri la creșterea nivelului mării, care să fie sustenabile din punct de vedere social și ecologic. În practică, este posibil ca procesele de planificare urbană să nu atingă acest deziderat. Pentru a fi sustenabilă, planificarea urbană trebuie: să faciliteze asumarea locală a răspunsurilor în materie de adaptare, să creeze acțiuni colective în cadrul comunităților locale și al diferitelor ramuri și niveluri de guvernare și între acestea și să fie aplicată în mod echitabil, în spațiu și în timp.

Bune practici:

- Schimbările climatice și dezvoltarea spațială: strategii de adaptare pentru planificarea urbană și regională în zonele costiere urbane, pe baza exemplului [regiunii baltice](#)
- Parteneriat public-privat pentru un nou district rezistent la inundații în [Bilbao](#) (Spania)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Agrosilvicultura

Măsuri ecologice

Agrosilvicultura

Adaptarea la
schimbările climatice

Sistemele de agrosilvicultură includ toate sistemele de utilizare a terenurilor sau toate formele de gestionare a terenurilor în care se folosesc în mod intenționat plante lemnoase perene pe aceeași suprafață de teren precum culturile agricole și/sau animalele. Agrosilvicultura exploatează complementaritatea dintre arbori și culturi, astfel încât resursele disponibile să poată fi exploatate într-o manieră mai eficace. Versiunile eficiente și moderne ale agrosilviculturii permit diversificarea activităților agricole și folosesc mai bine resursele de mediu. Agrosilvicultura poate fi implementată atât în regiunile tropicale, cât și în cele temperate, producând alimente și fibre pentru o mai bună securitate nutrițională, susținând mijloacele de subsistență, reducând sărăcia și promovând medii agricole productive și reziliente. În plus, aceasta poate îmbunătăți ecosistemele prin stocarea carbonului, prin prevenirea defrișărilor, prin conservarea biodiversității, prin curățarea apelor și prin controlul eroziunilor, permițând terenurilor agricole să facă față unor evenimente precum inundațiile și seceta.

Bune practici:

- Agrosilvicultura: agricultura viitorului? Cazul orașului [Montpellier](#) (Franța)
- Adaptarea autonomă la secetă într-un sistem agro-silvo-pastoral în [Alentejo](#) (Portugalia)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Spații de reținere a apei

Măsuri ecologice

Spații de reținere a apei

Adaptarea la
schimbările climatice

Măsurile de reținere a apei din natură sunt acelea care își propun să protejeze și să îmbunătățească potențialul peisajelor, al solului și al acviferelor de a stoca apa, refăcând ecosistemele, caracteristicile și trăsăturile naturale ale cursurilor de apă și folosind procese naturale. Acestea sprijină infrastructura verde, contribuind la obiective integrate legate de conservarea, refacerea și arhitectura peisagistică a naturii și a biodiversității. Ele folosesc natura pentru a regla fluxul și transportul apei, astfel încât evenimentele meteorologice extreme, precum inundațiile, seceta, deșertificarea și salinizarea, să aibă efecte atenuate. Ele reprezintă o opțiune ecologică mai bună pentru gestionarea riscului de inundații, întrucât iau forma unor lacuri și iazuri descentralizate. Spațiile de reținere a apei îmbunătățesc calitatea apelor și sunt relevante atât în zonele rurale, cât și în cele urbane.

Bune practici:

- Măsuri de reținere a apei din natură în [zona Altovicentino](#) (Italia)
- Planul de gestionare a ruperilor de nori: economia gestionării ploilor torențiale și a apelor pluviale în [Copenhaga](#) (Danemarca)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Creșterea suprafețelor verzi în orașe

Măsurile ecologice

Creșterea suprafețelor verzi în orașe

Adaptarea la
schimbările climatice

Zonele verzi din orașe îmbunătățesc biodiversitatea și răspândirea speciilor de animale în peisajul urban. Dacă sunt proiectate în mod adecvat, zonele verzi pot îmbunătăți ventilația urbană, astfel încât aerul mai rece din exterior poate pătrunde în zonele cu o densitate mai mare a construcțiilor. De asemenea, suprafețele verzi urbane au efecte pozitive pentru sănătatea umană, asigurând răcirea prin umbră și prin îmbunătățirea evapotranspirației, reducând astfel efectul de insulă termică prezent în numeroase orașe. Deseori, suprafețele verzi sunt amenințate de extinderea structurilor urbane, care conduce la fragmentarea zonelor naturale, astfel încât mai rămân doar mici suprafețe cu spații verzi printre clădiri și drumuri. De exemplu, micile păduri urbane sunt, în general, separate una de cealaltă, ceea ce afectează capacitatea multor specii de faună și de floră de a se răspândi sau de a se muta în alte locuri cu habitate similare. Coridoarele ecologice sau legăturile dintre pădurile, grădinile sau alte spații verzi urbane sunt recunoscute drept o modalitate de limitare a efectelor negative ale fragmentării. Zone și coridoare verzi se pot crea în majoritatea zonelor urbane.

Bune practici:

- [Barcelona](#): copaci care temperează clima mediteraneeană a orașului (Spania; a se vedea și [aici](#))
- Integrarea acțiunilor de adaptare la schimbările climatice în planificarea urbană: red dezvoltarea terenurilor subutilizate în [Jena](#) (Germania)
- [Stuttgart](#): combaterea efectului de insulă termică urbană și a calității precare a aerului cu coridoare de ventilație și infrastructură verde-albastră (Germania)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Sensibilizarea cu privire la consumul de apă

Măsuri de politică

Sensibilizarea cu privire la consumul de apă

Adaptarea la
schimbările climatice

Mai ales în zonele afectate de căldură și de reducerea precipitațiilor, este fundamentală o gestionare adecvată a alimentării cu apă pentru toate sectoarele. Sunt utile în acest sens planurile de gestionare a secetei care reduc riscurile și efectele economice, sociale și ecologice ale secetei. Planurile de conservare a apei își propun: limitarea consumului de apă; reducerea pierderilor și a risipei de apă; îmbunătățirea eficienței utilizării apei; documentarea nivelului de reciclare și de reutilizare a apei; prelungirea duratei de viață a surselor de apă actuale prin reducerea necesarului de apă. În plus, utilizarea mai eficientă a rezervelor de apă existente poate diminua necesarul de apă și poate reduce la minimum efectele ecologice și costurile asociate dezvoltării de noi surse. Planurile pentru secetă și pentru conservarea apei includ orientări și cerințe aplicabile conservării apei și situațiilor de secetă pentru furnizorii publici de apă, dar și prin restricționarea utilizării apei, scheme de raționalizare, tarife speciale pentru apă sau reducerea utilizărilor cu valoare scăzută. Elementele de bază și conținutul planurilor pentru secetă și pentru conservarea apei pot fi consultate [aici](#).

Bune practici:

- [Zaragoza](#): combinarea sensibilizării și a măsurilor financiare pentru a îmbunătăți eficiența utilizării apei
- Asigurarea alimentării cu apă pe viitor la nivel regional și local în [Valea râului Lavant](#), Carintia (Austria)
- Investiții private într-un program de monitorizare a scurgerilor pentru a gestiona problema insuficienței apei în [Lisabona](#) (Portugalia)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Dispozitive subacvatice de aspirație

Măsuri tehnologice

Adaptarea la
schimbările climatice

Dispozitive subacvatice de aspirație

Dispozitivele subacvatice de aspirație pot fi folosite pentru a absorbi algele invazive. Aceste dispozitive subacvatice de aspirație aspiră algele marine invazive și revitalizează, de exemplu, recifele de corali sufocate. Mecanismul nu este încă folosit pe scară largă, dar este aplicat în unele regiuni, precum Oceanul Hawaiian.

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

ENVE

Comitetul European
al Regiunilor

Zonare în funcție de risc

Măsuri de politică

Adaptarea la
schimbările climatice

Zonare și poziționare în funcție de risc pentru acvacultura marină

Măsurile de selectare a amplasărilor adecvate își propun să asigure o producție sporită de fructe de mare în zonele și pentru speciile în care există potențial pentru o creștere durabilă. Măsurile de zonare și poziționare în funcție de risc pot contribui la evitarea zonelor deosebit de vulnerabile la riscurile climatice și la selectarea celor mai adecvate zone pentru speciile cultivate, ținând cont atât de starea actuală, cât și de provocările pe care le presupun schimbările climatice pe termen mediu și lung. Procesul de ansamblu contribuie la reducerea la minimum a eventualelor pierderi economice care ar putea rezulta din opțiuni ce nu țin cont de toate riscurile și preocupările.

Bune practici:

- ClimeFish: crearea în comun a unui cadru de sprijinire a deciziilor pentru a asigura [producția sustenabilă de pește](#) în Europa în condițiile schimbărilor climatice

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Comitetul European
al Regiunilor

Rotația culturilor

Măsuri ecologice

Rotația culturilor

Adaptarea la
schimbările climatice

Rotația culturilor este practica de cultivare a mai multor tipuri diferite de recolte pe aceeași suprafață, de la un sezon la altul. Această măsură reduce dependența față de un singur set de nutrienți, presiunea în ceea ce privește dăunătorii și buruienile și probabilitatea de dezvoltare a unor dăunători și buruieni rezistente. Rotirea mai multor culturi de la un an la altul adaugă diferite beneficii economice și de mediu. Ea își propune în special să revitalizeze solurile și să prevină infestarea cu dăunători. Prin urmare, această măsură este utilă pentru gestionarea pe termen lung a fermelor și a solurilor.

Bune practici, ambele în cadrul proiectului [AgriAdapt](#):

- Diversificarea culturilor și îmbunătățirea gestionării solurilor pentru adaptare la schimbările climatice în [Segovia](#) (Spania)
- Îmbunătățirea structurii solului unei ferme cu culturi arabile în districtul [Heilbronn](#) (Germania)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Comitetul European
al Regiunilor

Introducerea de prădători naturali

Măsuri ecologice

Introducerea de prădători naturali

Adaptarea la
schimbările climatice

Prădătorii sau inamicii naturali sunt organisme careucid alte specii sau le reduc potențialul reproducător. Majoritatea sunt introduși de oameni pentru a reduce efectivul altor organisme și pentru a asigura controlul biologic – de exemplu, introducerea de moluște pentru controlul algelor. Prădătorii naturali ar trebui introduși întotdeauna cu grijă, având în vedere potențialul de apariție a unor consecințe negative nedorite.

Bune practici:

- Schimbările climatice: înapoi în viitor pentru [prădătorii marini](#)
- Refacerea habitatului și gestionarea integrată în [delta Ebrului](#) (a se vedea și [aici](#)) pentru a îmbunătăți protecția biodiversității și reziliența climatică (Spania)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Identificarea și urmărirea celor mai problematice specii

Măsuri de politică

Adaptarea la
schimbările climatice

Identificarea celor mai problematice specii și urmărirea mișcărilor acestora

Unele specii sunt foarte afectate de schimbările climatice, mai ales de temperaturile mai ridicate. Din acest motiv, speciile pot simți nevoia să circule și să caute alte habitate naturale. Acest lucru nu afectează doar mijloacele de subsistență ale speciilor respective, ci și pe cele ale întregului ecosistem. Identificarea speciilor care sunt cele mai afectate de schimbările climatice și urmărirea mișcărilor acestora este o măsură fundamentală pentru a salva atât specia, cât și întregul ecosistem.

Bune practici:

- [Evaluarea vulnerabilității](#) speciilor de pești și de nevertebrate în condițiile schimbărilor climatice
- Impactul schimbărilor climatice asupra [nevertebratelor europene](#), cu trimitere la vulnerabilitatea speciilor prevăzute în Convenția de la Berna (și [aici](#))
- Inițiativa globală de cercetare și observare în medii alpine ([GLORIA](#))

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Identificarea și urmărirea celor mai problematici vectori și agenți patogeni

Măsuri de politică

Adaptarea la
schimbările climatice

Identificarea celor mai problematici vectori și agenți patogeni și urmărirea mișcărilor acestora

Vectorii sunt organisme vii care pot transmite agenți patogeni infecțioși între oameni sau de la animale la oameni. Mulți dintre acești vectori sunt insecte hematofage, care ingerează microorganisme producătoare de boli odată cu sângele de la o gazdă infestată (om sau animal) și apoi le transmit la o nouă gazdă, după ce agentul patogen s-a reprodus. Deseori, odată ce vectorul devine infecțios, el poate transmite agentul patogen pentru tot restul vieții sale, cu fiecare înțepătură/hrănire cu sânge ulterioară. Identificarea și urmărirea celor mai problematici vectori și agenți patogeni este fundamentală pentru a preveni transmiterea de boli.

Bune practici:

- Cheia de identificare „Reverse” pentru [specii de țânțari](#)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Promovarea asigurărilor

Măsuri de politică

Promovarea asigurărilor

Adaptarea la
schimbările climatice

Mai ales pentru locuitorii zonelor expuse la risc, asigurarea este fundamentală pentru a stimula stabilitatea economică și socială. Este important să se promoveze asigurările pentru persoane fizice și pentru întreprinderile mici și mijlocii. Acestea îndeplinesc rolul de instrumente de gestionare a riscurilor.

Bune practici:

- O societate de asigurări sprijină acțiunile de adaptare la nivelul întreprinderilor mici și mijlocii în [Torino](#) (Italia)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Comitetul European
al Regiunilor

Campanii de sensibilizare pentru modificări comportamentale

Măsuri de politică

Campanii de sensibilizare pentru modificări comportamentale

Adaptarea la
schimbările climatice

Sensibilizarea populației este importantă pentru accentuarea entuziasmului și a sprijinului și pentru stimularea mobilizării personale și a acțiunilor, dar și pentru mobilizarea cunoștințelor și resurselor locale. Campaniile de sensibilizare se pot adresa grupurilor de persoane dintr-o regiune afectată de o anumită amenințare climatică, grupurilor de părți interesate sau publicului larg. Sensibilizarea impune strategii de comunicare eficientă pentru a atinge rezultatul dorit. În general, campaniile de sensibilizare vizează creșterea preocupărilor, informarea publicului-țintă, crearea unei imagini pozitive și schimbarea comportamentelor. Deseori, marile campanii de sensibilizare cu privire la schimbările climatice sunt o combinație de măsuri de adaptare, atenuare, eficiență energetică și sustenabilitate.

Bune practici:

- [Zaragoza](#): combinarea sensibilizării și a măsurilor financiare pentru a îmbunătăți eficiența utilizării apei
- Asigurarea alimentării cu apă pe viitor la nivel regional și local în [Valea râului Lavant](#), Carintia (Austria)
- [Platformă de finanțare participativă în Gent](#) pentru realizarea adaptării la schimbările climatice prin înverzirea urbană (Belgia)

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Sisteme de avertizare timpurie și evaluarea vulnerabilităților

Măsuri de politică

Sisteme de avertizare timpurie și evaluarea vulnerabilităților

Adaptarea la
schimbările climatice

Sistemele de avertizare timpurie și evaluarea vulnerabilităților reprezintă elemente esențiale ale măsurilor de adaptare la schimbările climatice și de reducere a riscului de dezastre. Ele își propun să evite și să reducă daunele provocate de pericole. Importanța unui sistem eficace de avertizare timpurie rezidă în recunoașterea beneficiilor sale de către populația locală. Sistemele de avertizare timpurie presupun detectarea, analiza, previziunea și diseminarea avertismentelor, urmate de luarea deciziilor de răspuns și de punerea în aplicare. Pentru a fi eficace și complet, un sistem de avertizare timpurie trebuie să cuprindă patru elemente interdependente: cunoașterea riscurilor, servicii de monitorizare și avertizare, diseminare și comunicare și capacitatea de răspuns. Acestea pot fi folosite pentru...

- ... evaluarea vulnerabilității la temperaturi ridicate: prognoza online a valurilor de căldură prin EuroHEAT ([EuroHEAT](#));
- ... combaterea incendiilor forestiere: Sistemul european de informații privind incendiile forestiere ([EFFIS](#));
- ... evaluarea scăderii precipitațiilor estivale și a secetei: Observatorul european al secetei ([EDO](#));
- ... previzionarea inundațiilor: Sistemul european de avertizare în caz de inundații ([EFAS](#));
- ... evaluarea topirii stratului de gheață și a reducerii permafrostului ([PermaNET](#));
- ... evaluarea alunecărilor de teren și a căderilor de roci, precum în [proiectul ProtectBio](#) din Elveția;
- ... evaluarea și cartografierea eroziunilor viitoare;
- ... combaterea bolilor: Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor ([ECDC](#)) și Rețeaua europeană pentru aeroalergeni ([EAN](#)).

Aflați mai multe despre [programele de finanțare](#)

Aflați mai multe despre [asistența tehnică](#)

Secțiune informativă: ce sunt măsurile verzi, tehnologice și de politică?

Măsurile tehnologice...

... vizează infrastructura fizică și se bazează pe soluții tehnologice pentru a pregăti mai bine oamenii și locurile pentru consecințele unei clime în schimbare. Măsurile tehnologice includ o gamă vastă de intervenții pentru transformarea mediului construit. Printre exemplele în acest sens se numără intervențiile la infrastructura vitală, îmbunătățirea infrastructurii clădirilor critice și dezvoltarea de proiecte de planificare urbană astfel încât să se reducă amenințările prezentate de evenimentele climatice.

Măsurile ecologice...

... aduc modificări mediului construit folosind soluții bazate pe natură. Punerea în aplicare a acestor măsuri poate fi mai puțin costisitoare și poate genera alte beneficii, precum îmbunătățirea confortului sau a beneficiilor pentru natură și biodiversitate. Deseori, aceste măsuri reprezintă soluții „cu regrete puține sau deloc” pentru îmbunătățirea rezilienței sistemelor umane, fiindcă vor genera în continuare beneficii, chiar dacă efectele climatice nu se produc sau sunt mai puțin grave decât se prevăzuse. Astfel de măsuri sunt deseori numite măsuri de infrastructură verde (sau albastră, dacă este vorba despre ecosisteme acvatice) sau măsuri de adaptare bazate pe ecosisteme.

Măsurile de politică...

... includ inițiative de politică, juridice sau administrative menite să schimbe comportamente, să mărească capacitatea de adaptare a persoanelor, întreprinderilor și autorităților publice sau să creeze know-how și cunoștințe. Aceste măsuri ar putea include campanii de sensibilizare, sisteme de avertizare timpurie sau dotarea părților interesate relevante cu instrumente informaționale, precum evaluarea impactului schimbărilor climatice și evaluarea vulnerabilităților sau a riscurilor, asigurând protecție împotriva daunelor provocate de evenimente meteorologice extreme.

Finanțarea adaptărilor la schimbările climatice: programe

- [Fondurile structurale și de investiții europene](#) (fondurile ESI)
  - Fondul european de dezvoltare regională ([FEDR](#))
    - [Acțiuni urbane inovatoare](#)
    - [Cooperarea teritorială europeană](#)
  - Fondul de coeziune ([FC](#))
  - Fondul social european Plus ([FSE+](#))
  - Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală ([FEADR](#))
  - Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură ([FEAMPA](#))
- Programul [LIFE](#) al CINEA
- [Fondul pentru o tranziție justă](#)
- [Invest EU](#)
- [Mecanismul pentru interconectarea Europei](#)
- [Mecanismul UE de finanțare a energiei din surse regenerabile](#)
- [„Orizont Europa”](#)
- [Fondul pentru inovare](#)

Finanțarea adaptărilor la schimbările climatice: fondurile ESI

Fonduri structurale și de investiții europene

Fondurile structurale și de investiții europene ([fondurile ESI](#)) cuprind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime. Mai mult de jumătate din finanțarea acordată de UE este direcționată prin aceste fonduri. Ele se axează în principal pe cinci domenii: cercetare și inovare, tehnologii digitale, sprijinirea economiei cu emisii scăzute de dioxid de carbon, gestionarea durabilă a resurselor naturale și sprijinirea micilor întreprinderi.

Finanțarea adaptărilor la schimbările climatice: FEDR

Fondul european de dezvoltare regională

Fondul european de dezvoltare regională ([FEDR](#)) are ca scop consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale în Uniunea Europeană prin corectarea dezechilibrelor dintre regiuni. În perioada 2021-2027, acesta va permite investițiile într-o Europă mai inteligentă, mai verde, mai conectată și mai socială, care este mai apropiată față de cetățenii săi. FEDR finanțează programe cu responsabilitate partajată între Comisia Europeană și autoritățile naționale și regionale din statele membre. Administrațiile statelor membre aleg ce proiecte să finanțeze și își asumă răspunderea pentru gestionarea de zi cu zi.

Finanțarea adaptărilor la schimbările climatice: FEDR

Fondul european de dezvoltare regională

În cadrul FEDR, există alte două inițiative: [Acțiuni urbane inovatoare](#) și [Cooperare teritorială europeană Interreg](#).

„Acțiuni urbane inovatoare” este o inițiativă a Uniunii Europene care furnizează zonelor urbane din întreaga Europă resurse pentru a testa soluții noi și nedemonstrate pentru abordarea provocărilor urbane. În cadrul programului Interreg, Uniunea Europeană promovează cooperarea între regiuni și țări pentru a contribui la dezvoltarea economică și socială a acestora și a gestiona obstacolul pe care îl reprezintă frontierele. Programul este organizat pe mai multe componente, precum [Interreg A](#) pentru cooperarea transfrontalieră, [Interreg B](#) pentru cooperarea transnațională și [Interreg C](#) pentru cooperarea interregională.

Finanțarea adaptărilor la schimbările climatice: FC

Fondul de coeziune

Fondul de coeziune ([FC](#)) sprijină investiții în domeniul mediului și în rețelele transeuropene din sectorul infrastructurii de transport. Pentru perioada 2021-2027, acesta vizează Bulgaria, Cehia, Estonia, Grecia, Croația, Cipru, Letonia, Lituania, Ungaria, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovacia și Slovenia. 37 % din alocarea sa financiară totală ar trebui să contribuie la atingerea obiectivelor în materie de climă.

Finanțarea adaptărilor la schimbările climatice: FSE+

Fondul social european Plus

Fondul social european Plus+ ([FSE+](#)) investește în oameni, punând accentul pe îmbunătățirea șanselor de angajare și a oportunităților de educație la nivelul Uniunii Europene. Bugetul pentru perioada 2021-2027 se ridică la aproape 100 de miliarde EUR. Acesta reprezintă o contribuție importantă la politicile UE în domeniul ocupării forței de muncă, al învățământului, al competențelor și în cel social, inclusiv la reforme structurale în aceste domenii. De asemenea, acesta își propune să îmbunătățească situația celor mai vulnerabile persoane expuse riscului de sărăcie.

Finanțarea adaptărilor la schimbările climatice: FEADR

Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală

Politica agricolă comună sprijină vitalitatea și viabilitatea economică a zonelor rurale. Dezvoltarea rurală este al doilea pilon al său. Contribuie la dezvoltarea durabilă a zonelor rurale încurajând competitivitatea, asigurând gestionarea durabilă a resurselor naturale și a acțiunilor climatice și realizând o dezvoltare teritorială echilibrată a economiilor și a comunităților rurale. Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală ([FEADR](#)) se ridică la 95,5 miliarde EUR.

Finanțarea adaptărilor la schimbările climatice: FEAMPA

Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură

Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură ([FEAMPA](#)) ajută pescăriile să adopte practici sustenabile în materie de pescuit și comunitățile costiere să își diversifice economiile, îmbunătățind calitatea vieții de-a lungul coastelor europene. Acesta sprijină politica comună în domeniul pescuitului a UE, politica maritimă a UE și agenda UE pentru guvernarea internațională a oceanelor. El sprijină dezvoltarea de proiecte inovatoare, asigurând utilizarea sustenabilă a resurselor acvatice și maritime. Acest lucru favorizează siguranța alimentară prin aprovizionarea cu produse marine, prin dezvoltarea unei economii albastre sustenabile și a unor mări și oceane sănătoase, sigure și gestionate în mod sustenabil.

Finanțarea adaptărilor la schimbările climatice: LIFE

Instrumentul de finanțare al UE pentru mediu și politici climatice

Programul LIFE al Agenției Executive Europene pentru Climă, Infrastructură și Mediu este instrumentul de finanțare al UE pentru mediu și politici climatice. El își propune să sprijine proiecte în domeniul [naturii și al biodiversității](#), al [economiei circulare și al calității vieții](#), al atenuării [schimbărilor climatice și al adaptării la acestea](#) și al [tranziției către o energie curată](#). Programul vine în sprijinul solicitanților și furnizează informații privind premii, publicații și inițierea de proiecte.

Subprogramul pentru atenuarea [schimbărilor climatice și adaptarea la acestea](#) cofinanțează proiecte care sprijină funcționarea Pactului climatic european, activități cu finanțare sustenabilă, sensibilizarea, formarea și consolidarea capacităților, dezvoltarea cunoștințelor și participarea părților interesate la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea.

Finanțarea adaptărilor la schimbările climatice: Fondul pentru o tranziție justă

Fondul pentru o tranziție justă

Fondul pentru o tranziție justă (FTJ) este un instrument financiar din cadrul politicii de coeziune a UE 2021-2027 și este primul pilon al Mecanismului pentru o tranziție justă în contextul Pactului verde european, menit să asigure neutralitatea climatică a UE până în 2050. Fondul sprijină teritoriile care sunt cele mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică, pentru a evita accentuarea inegalităților regionale, în conformitate cu obiectivul politicii de coeziune a UE de a reduce disparitățile regionale și de a aborda modificările structurale de la nivelul UE. Comisia Europeană a instituit o Platformă pentru o tranziție justă (a se vedea subpunctul privind Asistența tehnică din acest manual), menită să ajute țările și regiunile din UE să acceseze sprijinul disponibil prin intermediul Mecanismului pentru o tranziție justă.

Finanțarea adaptărilor la schimbările climatice: InvestEU

Programul InvestEU

Fondul [InvestEU](#) combină într-un singur instrument 13 instrumente financiare ale UE administrate la nivel central și Fondul european pentru investiții strategice. Acest instrument se bazează pe piață și pe cerere și pune puternic accentul pe prioritățile de politică ale UE. El sprijină proiecte în următoarele domenii: infrastructură sustenabilă; cercetare, inovare și digitalizare; întreprinderi mici și mijlocii; investiții sociale și dezvoltarea de competențe.

Finanțarea adaptărilor la schimbările climatice: Mecanismul pentru interconectarea Europei

Mecanismul pentru interconectarea Europei

[Mecanismul pentru interconectarea Europei](#) (MIE) sprijină dezvoltarea unor rețele transeuropene ultraperformante, sustenabile și interconectate în mod eficient în domeniul transporturilor, al energiei și al serviciilor digitale. Pe lângă granturi, MIE oferă sprijin financiar proiectelor prin instrumente financiare inovatoare, precum garanțiile și obligațiunile pentru finanțarea proiectelor. Aceste instrumente îmbunătățesc semnificativ utilizarea bugetului UE și îndeplinesc rolul de catalizator pentru a atrage finanțare suplimentară din partea sectorului privat și a altor actori din sectorul public.

Finanțarea adaptărilor la schimbările climatice: Mecanismul UE de finanțare a energiei din surse regenerabile

Mecanismul UE de finanțare a energiei din surse regenerabile

Pentru a veni mai bine în sprijinul proiectelor de energie din surse regenerabile și a încuraja astfel o adoptare mai extinsă a surselor regenerabile de energie pe teritoriul UE, Comisia Europeană a instituit [Mecanismul de finanțare a energiei din surse regenerabile](#). Principalul său obiectiv este să le permită statelor membre să colaboreze îndeaproape pentru introducerea și promovarea surselor regenerabile de energie, astfel încât să poată atinge mai ușor obiective individuale și colective în materie de energie din surse regenerabile. De asemenea, mecanismul va stimula proiectele de energie din surse regenerabile, în conformitate cu Pactul verde european. Acesta va facilita introducerea surselor regenerabile de energie pe teritoriul UE în condiții sporite de eficiență a costurilor, mai ales în zonele care au un acces mai bun la resurse naturale sau care sunt mai bine poziționate geografic în acest sens.

Finanțarea adaptărilor la schimbările climatice: „Orizont Europa”

„Orizont Europa”

[Orizont Europa](#) este principalul program al UE de finanțare a cercetării și inovării, cu un buget de 95,5 miliarde EUR. Aceasta abordează schimbările climatice, contribuie la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU și stimulează competitivitatea și creșterea economică a UE. Programul facilitează colaborarea și consolidează impactul cercetării și inovării pentru dezvoltarea, sprijinirea și punerea în aplicare de politici ale UE, atunci când sunt gestionate provocările globale. El sprijină crearea și distribuția îmbunătățită a cunoștințelor și tehnologiilor de excelență.

Programul creează locuri de muncă, implică pe deplin rezervorul de talente din UE, stimulează creșterea economică, promovează competitivitatea industrială și optimizează impactul investițiilor într-un Spațiu european al cercetării consolidat.

Finanțarea adaptărilor la schimbările climatice: Fondul pentru inovare

Fondul pentru inovare

Fondul pentru inovare este un amplu program de finanțare pentru demonstrarea tehnologiilor inovatoare, cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Acesta își propune să ajute întreprinderile să investească în energie curată, astfel încât industria să stimuleze creșterea economică, să creeze locuri de muncă la nivel local și pregătite pentru viitor și să consolideze poziția de lider tehnologic a Europei la nivel mondial. Aceste obiective sunt atinse prin cereri de proiecte de mică sau de mare amploare, referitoare la tehnologii și procese inovatoare cu emisii scăzute de dioxid de carbon în industriile cu un consum intensiv de energie, la captarea și utilizarea carbonului, la construcția și operarea instalațiilor de captare și stocare a carbonului, la generarea inovatoare de energie din surse regenerabile și la stocarea de energie.

Asistența tehnică pentru adaptarea la schimbările climatice

- [Climate-ADAPT](#)
- [Instrumentul de sprijin pentru adaptare urbană](#)
- [Serviciul Copernicus pentru schimbările climatice](#)
- [Sistemul european de informații privind biodiversitatea](#)
- [Sistemul european de informații privind apa](#)
- [Platforme naționale de adaptare la schimbările climatice](#), precum în Austria, Finlanda, Ungaria, Polonia, Croația, Franța, Irlanda, Spania, Danemarca, Germania, Țările de Jos și Suedia.
- Evaluări ale efectelor schimbărilor climatice și vulnerabilităților (CCIV) prin biblioteca [EIONET](#)
- [Platforme pentru schimburi transnaționale](#), precum Platforma pentru adaptarea la schimbările climatice în zona Alpilor sau Observatorul schimbărilor climatice pentru zona Pirineilor
- [Rețele de orașe](#), precum Convenția primarilor pentru climă și energie în Europa, C40 Cities, „Making Cities Resilient” (Creșterea rezilienței orașelor) sau Conferința anuală a orașelor reziliente
- [JPI Urban Europe](#)
- [Mecanismul pentru interconectarea Europei](#)
- [European Energy Efficiency TA](#)
- [Platforma de consiliere InvestEU](#)
- [Platforma pentru o tranziție justă](#)

Asistența tehnică pentru adaptarea la schimbările climatice

Climate-ADAPT

[Climate-ADAPT](#) (Adaptarea la schimbările climatice) este Platforma europeană pentru adaptarea la schimbările climatice și un parteneriat între Comisia Europeană și Agenția Europeană de Mediu. Climate-ADAPT își propune să sprijine Europa în procesul de adaptare la schimbările climatice, ajutându-i pe utilizatori să acceseze și să partajeze date și informații privind: schimbările climatice preconizate în Europa, vulnerabilitatea actuală și viitoare a regiunilor și a sectoarelor, strategii și acțiuni naționale și transnaționale de adaptare la schimbările climatice, studii de caz privind adaptarea la schimbările climatice și opțiuni potențiale și instrumente care sprijină planificarea adaptării la schimbările climatice.

**Climate
ADAPT**

SHARING ADAPTATION
INFORMATION
ACROSS EUROPE

Asistența tehnică pentru adaptarea la schimbările climatice

Instrumentul de sprijin pentru adaptare urbană

[Instrumentul de sprijin pentru adaptare urbană](#) își propune să sprijine orașele și alte autorități locale în dezvoltarea, punerea în aplicare și monitorizarea planurilor de adaptare la schimbările climatice. Acesta a fost conceput ca un instrument de orientare practică pentru zonele urbane, drept recunoaștere a importanței acestora în economia europeană. Instrumentul evidențiază toate măsurile necesare pentru dezvoltarea și punerea în aplicare a unei strategii de adaptare. Acesta se adresează orașelor care declanșează procesul, dar și celor mai avansate în cadrul procesului.

Asistența tehnică pentru adaptarea la schimbările climatice

Serviciul Copernicus pentru schimbările climatice

[Serviciul Copernicus pentru schimbările climatice](#) își propune să sprijine politicile Uniunii Europene de adaptare la schimbările climatice și de atenuare a acestora, oferind informații consecvente și fiabile despre schimbările climatice. Acesta oferă acces liber și gratuit la date și instrumente privind clima, pe baza datelor științifice disponibile.

Asistența tehnică pentru adaptarea la schimbările climatice

Sistemul european de informații privind biodiversitatea

[Sistemul european de informații privind biodiversitatea](#) este un punct unic de acces pentru datele și informațiile privind biodiversitatea în Europa. Acesta oferă informații detaliate privind protejerea biodiversității, infrastructura verde, politica și datele în domeniul biodiversității și alte domenii legate de provocările și de viitorul biodiversității.

Asistența tehnică pentru adaptarea la schimbările climatice

Sistemul european de informații privind apa

[Sistemul european de informații privind apa](#) (WISE) este un parteneriat între Comisia Europeană și Agenția Europeană de Mediu. Acesta a fost lansat în 2007, asigurând accesul la informații legate de o varietate de cursuri de apă, de la căile navigabile interioare până la mări. Pentru utilizatorii din instituțiile UE sau din alte administrații de mediu de la nivel național, regional și local, WISE oferă contribuții la evaluări tematice în contextul politicilor UE în domeniul apei. Pentru specialiștii și oamenii de știință din domeniul apei, WISE facilitează accesul la documente de referință și la date tematice, care pot fi descărcate pentru analize ulterioare. Pentru publicul larg, inclusiv pentru entitățile private sau publice, WISE ilustrează o gamă vastă de informații privind apa prin hărți interactive, grafice și indicatori.

Asistența tehnică pentru adaptarea la schimbările climatice

Diferite platforme naționale de adaptare la schimbările climatice, care oferă informații specifice fiecărei țări

[Austria](#)

Klima | Wandel | Anpassung

[Finlanda](#)

[Ungaria](#)

[Polonia](#)

[Croatia](#)

[Franța](#)

[Irlanda](#)

[Spania](#)

AdapteCCa.es

[Danemarca](#)

[Germania](#)

[Țările de Jos](#)

[Suedia](#)

Klimatanpassning.se

Asistența tehnică pentru adaptarea la schimbările climatice

Evaluările CCIV

Rețeaua europeană de informare și observare a mediului (EIONET) este o rețea de parteneriat între Agenția Europeană de Mediu și cele 38 de state membre și colaboratoare ale acesteia. Împreună, acestea reunesc și dezvoltă date, cunoștințe și îndrumări pentru decidenții politici cu privire la mediul Europei. De asemenea, această rețea oferă date privind efectele schimbărilor climatice și vulnerabilitățile, spre analiză suplimentară.

Asistența tehnică pentru adaptarea la schimbările climatice

Platforme pentru schimburi transnaționale

Platforma pentru adaptare la schimbările climatice în zona Alpilor ([CAPA](#)) oferă informații despre adaptarea la schimbările climatice în regiunea Alpilor. Aceasta se adresează decidenților politici, administrațiilor publice, municipalităților, antreprenorilor, cercetătorilor și experților. Platforma este disponibilă în limbile germană, engleză, franceză, italiană și slovenă.

Observatorul schimbărilor climatice pentru zona Pirineilor ([OPCC](#)) este o inițiativă transfrontalieră de cooperare teritorială a Comunității de lucru din zona Pirineilor. Scopul său este să monitorizeze și să înțeleagă fenomenul schimbărilor climatice în Pirinei, pentru a ajuta teritoriul să se adapteze la efectele acestora.

Asistența tehnică pentru adaptarea la schimbările climatice

Rețelele de orașe

[Convenția primarilor pentru climă și energie în Europa](#) este cea mai mare mișcare din lume pentru acțiuni climatice și energetice la nivel local. Aceasta reunește mii de administrații locale care s-au angajat să pună în aplicare obiectivele climatice și energetice ale UE, pentru asigurarea unei Europe mai echitabile, neutre din punct de vedere climatic, pentru toți cetățenii săi. Printre altele, rețeaua oferă exemple de bune practici, informații privind finanțarea și privind resursele pentru adaptare.

[C40 Cities](#) este o rețea globală a primarilor care ia urgent măsuri pentru înfruntarea crizei climatice și pentru crearea unui viitor prosper. Aceasta oferă informații privind creșterea ambițiilor climatice, implicarea societății și intensificarea măsurilor climatice.

[Making Cities Resilient \(Creșterea rezilienței orașelor\)](#) este o inițiativă la nivelul mai multor părți interesate, pentru îmbunătățirea rezilienței locale prin acțiuni de susținere și pentru instituirea unor rețele de învățare între orașe, cu rol de sprijin reciproc. Prin implementarea unei foi de parcurs în trei etape pentru reziliența urbană, oferind instrumente, acces la cunoștințe și instrumente de monitorizare și de raportare, această inițiativă va sprijini orașele în demersul lor de reducere a riscurilor și de consolidare a rezilienței.

Comitetul European
al Regiunilor

Asistența tehnică pentru adaptarea la schimbările climatice

JPI Urban Europe

[Inițiativa comună de programare „Urban Europe”](#) este un centru de cunoaștere pentru tranzițiile urbane. Misiunea sa este să conecteze autoritățile publice, societatea civilă, oamenii de știință, factorii de inovare, întreprinderile și industria, pentru a asigura un mediu propice pentru cercetare și inovare și a contribui la procesele de transformare urbană. Centrul a fost creat în 2010 pentru a aborda provocările urbane globale actuale, cu ambiția de a dezvolta un centru european de cercetare și inovare. Autoritățile locale și regionale pot contacta centrul și pot colabora la strategii pe termen lung și proiecte comune.

Asistența tehnică pentru adaptarea la schimbările climatice

Mecanismul pentru interconectarea Europei

[Mecanismul pentru interconectarea Europei](#) (MIE) este un instrument fundamental de finanțare al UE pentru punerea în aplicare a Pactului verde european și un factor important de facilitare a atingerii obiectivelor de decarbonizare ale Uniunii pentru 2030 și 2050. Acesta sprijină dezvoltarea unor rețele transeuropene ultraperformante, sustenabile și interconectate în mod eficient în domeniul transporturilor, al energiei și al serviciilor digitale. Investițiile din MIE acoperă lacunele din sectorul energetic, digital și al transporturilor în Europa. MIE este în beneficiul persoanelor din toate statele membre, facilitând călătoriile și îmbunătățind sustenabilitatea acestora, crescând securitatea energetică a Europei și favorizând totodată utilizarea pe scară mai largă a surselor regenerabile de energie și, totodată, facilitând interacțiunea transfrontalieră între administrațiile publice, întreprinderi și cetățeni.

Asistența tehnică pentru adaptarea la schimbările climatice

Europe Energy Efficiency TA (Asistență tehnică – Fondul de eficiență energetică pentru Europa)

Instrumentul de asistență tehnică al Fondului de eficiență energetică pentru Europa

sprijină beneficiarii publici în dezvoltarea de programe eficiente de investiții în energie sustenabilă. Aceste proiecte vizează sectorul eficienței energetice, energia din surse regenerabile la scară mică și/sau transportul urban public. Instrumentul își propune să acopere lacunele dintre planurile pentru energie sustenabilă și investițiile reale, sprijinind toate activitățile necesare pentru pregătirea investițiilor în proiecte energetice sustenabile.

Asistența tehnică pentru adaptarea la schimbările climatice

Platforma de consiliere InvestEU

[Platforma de consiliere InvestEU](#) completează Fondul InvestEU, sprijinind identificarea, pregătirea și dezvoltarea de proiecte de investiții în Uniunea Europeană. Fiind gestionat de Comisia Europeană și finanțat din bugetul UE, centrul face legătura între promotorii de proiecte și intermediari, pe de o parte, și partenerii consultativi, pe de altă parte; aceștia colaborează direct pentru a ajuta proiectele să ajungă în faza de finanțare. Centrul este un punct central de acces pentru promotorii de proiecte și intermediarii care solicită consultanță și asistență tehnică în ceea ce privește fondurile de investiții ale UE gestionate la nivel central.

Asistența tehnică pentru adaptarea la schimbările climatice

Platforma pentru o tranziție justă

[Platforma pentru o tranziție justă](#) (PTJ) oferă un punct unic de acces pentru sprijin și cunoștințe în ceea ce privește tranziția Europei către o economie sustenabilă, neutră din punct de vedere economic. Platforma este principalul instrument pe care îl are la dispoziție UE pentru a ajuta statele membre și regiunile să acceseze sprijinul disponibil prin Mecanismul pentru o tranziție justă, asigurând o tranziție echitabilă și justă care să nu lase în urmă nicio persoană și nicio regiune.

